

PSEB 12th Geography Sample Paper 2026

Time Allowed :3 Hours | Maximum Marks :80 | Total Questions :5

General Instructions

Read the following instructions very carefully and strictly follow them:

1. ਖਰਮਨ ਖੱਤਰ 5 ਭਾਗਾਂ (ਉ, ਯ, ਏ, ਸ, ਜ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
2. ਭਾਗ-ਉ ਖਰਮਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 10 ਉਘਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਖਰਮਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
3. ਭਾਗ-ਯ ਖਰਮਨ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ 10 ਉਘਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਖਰਮਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
4. ਭਾਗ-ਏ ਖਰਮਨ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਸਰੋਤ ਯਾਧਾਰਿਤ ਖਰਮਨ ਦੇ 2 ਉਘਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਉਘਭਾਗ ਵਿੱਚ ਛੇ ਖਰਮਨ ਹਨ। ਹਰ ਖਰਮਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
5. ਭਾਗ-ਸ ਖਰਮਨ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਕੋਈ 6 ਖਰਮਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਖਰਮਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 80-100 ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਖਰਮਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।
6. ਭਾਗ-ਜ ਖਰਮਨ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਟ ਵਾਲੇ 3 ਖਰਮਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਖਰਮਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਰ ਖਰਮਨ 8 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ, 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹੜਾ ਹੈ:

ਉ. ਗੁਮਿਆਰਖੁਰ

(a) 61.8%

ਯ. ਮਾਨਸਾ

(b) 80.4%

ਦ. ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ (ਖੰਜਾਬ)

(c) 84.6%

ਸ. ਯੋਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ (ਖੰਜਾਬ)

(d) 70.7%

3. ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਚਿੰਨਾ ਖਰਤੀਸਤ ਹੈ ?

(A) 17.5% ਅਤੇ 2.4%

(B) 12.3% ਅਤੇ 3.8%

(C) 10.3% ਅਤੇ 1.2%

(D) 16% ਅਤੇ 5.3%

4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੇ ਵਿਰਾਮ ਯੋਜੇ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ?

(A) ਕਾਰਲ ਰਿਟਰ ਅਤੇ ਈ. ਸੀ. ਸੇਕਲ

(B) ਗਿਜੇ ਸਿਮੀ ਵਾਂਗੂ ਅਤੇ ਯੈਟਰਿਕ ਗੀਡਸ

(C) ਅਮਰਤਿਆ ਸੇਨ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਹਿਬੂਬ-ਉਲ-ਜੌਰ

(D) ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੇਰਨ ਅਤੇ ਜਾਨ ਲੋਕ

5. ਰਿਨੋਲੀ ਦੇ ਵੰਡੇਲੇ ਵਾਰਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਦੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ?

- (A) ਯਕਸ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਮਾਂ
- (B) ਹਿਮਾਲਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ
- (C) ਉੱਚਤਾਪ ਅਤੇ ਯਮਲ
- (D) ਮਨਸੂਨ ਤੇ ਜੈਟਸਟਰੀਮ

6. ਸਹੀ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ:

- (ਉ) ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਖੇਤਰ (a) ਬੈਂਯਰ ਰਿਰਿਯਾਵਾਂ
- (ਯ) ਟਰਤੀਯ ਖੇਤਰ (b) ਸਹਾਇਕ ਖੇਸ਼ਾ
- (ਦ) ਕੁਯਾਟਰਨਰੀ ਖੇਤਰ (c) ਸੇਵਾਵਾਂ
- (ਸ) ਕੁਇਨਰੀ ਖੇਤਰ (d) ਯਾਤਾਂ ਦੇ ਕੁੱਚੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਤਿਯਾਰ ਕਰਣੀਯਾਂ

7. ਸਹੀ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ:

- (ਉ) ਈ. ਸੀ. ਸੋਮਪਲ (a) ਵਿਕਾਸ ਯੁਗੇ ਦੀ ਯਾਰਨਾ
- (ਯ) ਡਾ. ਮਹਿਬੂਬ-ਉਲ-ਹੱਕ (b) ਇਨਸਾਨੀ ਯਮਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮਾਪ
- (ਦ) ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੈਰਨ (c) ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਬਤ
- (ਸ) ਗਿਜਮੇ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗੂ (d) ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ 1990

8. ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ? ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

9. ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਕਿਉਂ ਲਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?

10. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸਤਹੀ ਕਟਾਯ ਉਪਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ ?

11. ਸੋਗਣੇ ਰੇਲੇ ਦੇ ਉਤਪੱਤੀ ਰੇਲੇ ਦੇ ਟੇਕਟੋਨਿਕ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ।

12. ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਵੇਰੋਂ ਨਕਸ਼ੇ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯਾਂ ਬਸਤੀਯਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਹਨ ?

ਉ _____ ਯ _____

13. ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਮਿਲ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ?

14. ਜਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦੋ ਉਪਾਯ ਸੁਝਾਓ ।

---

15. ਰਿਸ ਖਰਾਰ ਦੀ ਮਾਧਨਿਰ ਸੰਮਾਯਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਟਿਰਾਊ ਵਿਰਾਮ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਉਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ ?

---

16. ਚਾਹ (Tea) ਦੀਆਂ _____ ਅਤੇ ਕੋਫੀ ਦੀਆਂ _____ ਰਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ।

- (A) ਫੇ ਅਤੇ ਦੇ
  - (B) ਚਾਹ ਅਤੇ ਦੇ
  - (C) ਫੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ
  - (D) ਖੰਜ ਅਤੇ ਇੱਕ
-

17. ਗੁਰਾਮੀਣ ਰਾਲਚਰ _____ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀ ਰਾਲਚਰ _____ ਰਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

- (A) ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਗਿਆਨਕ
  - (B) ਖਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨਗਰਕ
  - (C) ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲੇ, ਮਾਇੰਮਰ ਗਿਆਨ/ਵਿਗਿਆਨਕ
  - (D) ਕੰਮਕਾਜੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ/ਵਿਗਿਆਨ
-

18. ਗੰਨੇ ਤੋਂ ਚੀਨੀ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ-ਕੀ ਉਤਪਾਦ ਜਾਂ ਸਹ-ਉਤਪਾਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

---

20. ਸਹੀ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ:

(ਉ) ਮੋਡਿਫੈਂਟਰੀ ਚੱਟਾਨ	(a) ਮੈਗਮਾਟਿਕ
(ਅ) ਅਗਨਿਯ ਚੱਟਾਨ	(b) ਅਵਕਰ
(ੲ) ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਚੱਟਾਨ	(c) ਕੋਲਾ/ਐਟਰੋਲਿਅਮ
(ਸ) ਕੋਲੇ ਦੀ ਰਿਸਮ	(d) ਲੋਹਾ
-

21. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ:

(ਉ) ਗੰਗਾ	(a) ਖਿੰਡਾਂ
(ਅ) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਟਮੋਸਫੇਰਿਕ ਲਿਮਿਟ	(b) ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ
(ੲ) ਬਰਹਮਯੁਤਰ ਉਦਯੋਗ	(c) ਡਰਗਾਚਾਰ ਕਮੇ
(ਸ) ਸਿੰਟ ਰਾਲਚਰ ਕਮੇ	(d) ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਇਸਥਾਤ ਉਦਯੋਗ
-

22. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਖੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖਣਿਜਿਕ ਸੰਮਾਯਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਲਿਖੋ ।

---

23. ਐਗਰੋਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦੋ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।

---

24. ਖੌਂਡੂ ਬਸਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

---

25. ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਘਟਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

---

26. ਹਿਮਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਚਲਿਤ ਮੌਸਮੀ ਸਭਿਅਚਾਰ (Transhumance) ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

---

27. ਕੋਈ ਦੋ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੋਤਿਕ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?

---

28. ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਤਪੱਤੀ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।

---

29. ਸੁਨਹਿਰੀ ਚਤੁਰਭੁਜ (Golden Quadrilateral) ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

---

30. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੌਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

---

31. ਸੰਭਾਵਵਾਦ (Possibilism) ਦਾ ਸੰਰਲਥ ਸੌਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੰਭਾਵਵਾਦ ਸਮਰਥਕ ਭੂਗੋਲਵਿਦਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

---

32. ਜਨਸੰਖਿਆ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਸੰਰਲਥ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਰਿਸ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ? (6 ਅੰਕ)

---

33. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਲ ਅਤੇ ਵਾਯੂ ਪਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ? ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

---

34. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਤੇਲ ਰਿਫਾਇਨਰੀਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੌਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। (6 ਅੰਕ)

---

35. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਜਯਾਨੀਆਂ ਦਾ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ? ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਯਾਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਐਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

---

36. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

ਜੱਜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਤੀ ਦੀ ਦਰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਰਿਸ਼ਾਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ, ਪੜ੍ਹਾਈ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਮਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਘੱਟ-ਘੱਟ ਮਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੂਬੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 40 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤੀ ਲਈ ਵੱਡੇ ਚੁਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਮਝ ਕੇ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਡਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਲਵਾਂ।

- (i) ਵਧਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਤੀ ਦੀ ਦਰ ਤੇਜ਼ ਕਿਉਂ ਹੈ?
- (ii) ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (iii) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਾਹਮਣੇ ਹਨ?
- (iv) ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਾਨ ਵਰਗ ਦੀ ਮਾਰ ਕਿਉਂ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ?
- (v) ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਡਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

37(i). ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਖਰਤਾ ਵਾਲਾ ਸੂਬਾ।

37(ii). ਵਿਸ਼ਵਵੱਧਰੀ ਤਾਪ ਗਿਰਾਵਟ (Global Warming)।

37(iii). ਰਿਗਵੇਦੀ-ਬ੍ਰਹਮੀ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

37(iv). ਕੰਨਿਆਕੁਮਾਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹ।

37(v). ਯੂਰਬੀ-ਯੱਛਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਾਂਮਾਰਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਯੂਰਬੀ ਸਿਰਾ।

37(vi). ਖਿੰਡੇ ਸਿੰਚੀ ਮਟੀਲ ਖਲਾਂਟ।

37(vii). ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਵਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੂਬਾ।

37(viii). ਖੰਡ ਦੀ ਖੇਤੀ।

38(i). ਯੱਧ ਉਤਧਾਦ ਖੱਟੀ ।

38(ii). ਰੋਟੀ ਜਲ ਖਾਰਗ ।

38(iii). ਰੇਲ ਤੇ ਤੇਲ ਖਾਈਥ ਲਾਈਨ ।

38(iv). ਮਹੀ ਰੇਲ ਖਾਰਗ ।

38(v). ਖੰਜਾਬ ਦੇ ਸੁਤੀ ਰੱਥੜਾ ਉਦਯੋਗ ਰੇਂਦਰ ।

38(vi). ਹਿਖਾਲਿਯਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਹਿਉਐਂਸ ਉਦਯੋਗ ਵਾਲਾ ਸਖਾਜ ।

38(vii). ਖੈਟ ਉਦਯੋਗ ਉਤਧਾਦਨ ਵਿੱਚ ਖੋਹਰੀ ਸੁਘਾ ।

38(viii). ਖਰੁੱਖ ਗੰਧ ਉਤਧਾਦਰ ਸੁਘਾ ।
